

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 248
van **AXEL RONSE**
datum: 13 januari 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Arbeidskaarten B - Stand van zaken

Wanneer een werkgever een niet-Europese werknemer in dienst wenst te nemen, dan geldt als algemeen principe dat men vooraf een arbeidsvergunning moet verkrijgen. In geen geval mag de tewerkstelling worden aangevat vooraleer de arbeidsvergunning ook effectief werd toegekend. De arbeidskaart B geeft aan werkgevers de mogelijkheid om werknemers aan te werven die nog niet in België wonen. Het is een toelating om in loondienst te werken en is beperkt tot één bepaalde werkgever voor één bepaalde functie. Arbeidskaart B wordt toegekend voor de gevraagde tewerkstellingsperiode met een maximumduur van 12 maanden. Hernieuwing van de arbeidskaart is mogelijk. De werkgever moet een hernieuwing aanvragen nog voor het verstrijken van de geldigheidsperiode.

1. Hoeveel mensen hebben in 2014, 2015, 2016 een arbeidskaart B aangevraagd? (graag een opdeling per nationaliteit)
2. Hoeveel arbeidskaarten B werden er in 2014, 2015 en 2016 geweigerd? (graag een opdeling per nationaliteit)
3. Wat is de gemiddelde duur van een job bij het gebruik van een arbeidskaart B? (graag een opdeling per sector en voor 2014, 2015 en 2016)
4. Van degenen die de maximumduur van één jaar hebben doorlopen, voor hoeveel hiervan werd een hernieuwing aangevraagd?
5. Graag een olijsting van de sectoren en beroepen waarvoor een arbeidskaart B wordt gebruikt?
6. Hoeveel inbreuken werden vastgesteld door de arbeidsinspectie in 2014, 2015 en 2016? Wat zijn de meest voorkomende inbreuken?

ANTWOORD

op vraag nr. 248 van 13 januari 2017

van **AXEL RONSE**

1. Er werden in 2014, 2015 en 2016 respectievelijk in totaal 7.514, 8.280 en 8293 arbeidskaarten B aangevraagd. Bijlage 1 geeft u een overzicht van de nationaliteiten.
2. Er werden in 2014, 2015 en 2016 respectievelijk in totaal 582, 545 en 527 arbeidskaarten B geweigerd. Bijlage 2 geeft u een overzicht van de nationaliteiten.
3. Men kan ervan uitgaan dat de geldigheidsduur van de uitgereikte arbeidskaarten overeenkomt met de duur van de job. De gemiddelde duur van een job komt dus overeen met de geldigheidsperiode van de bijhorende arbeidskaart B.
De meeste categorieën van de arbeidskaart B worden uitgereikt voor de maximale duur van twaalf maanden. Deze categorieën vormen samen de grote meerderheid (ongeveer 70%) van de uitgereikte arbeidskaarten: hooggeschoolden, leidinggevenden, au-pair jongeren, buiten categorie, beroepssportlui en trainers, stagiairs, navorsers en gasthoogleraren.
De overige categorieën worden meestal uitgereikt voor een kortere termijn (minder dan twaalf maanden), aangezien het in deze categorieën steeds gaat om 'korte' tewerkstellingsperiodes: het gaat om langdurig ingezetenen, gespecialiseerde techniekers, gezinsherenigers, regularisatie 'duurzame lokale verankering', opleiding, schouwspelartiesten, beroepsopleiding...
De huidige applicatie laat niet toe om een meer precieze 'gemiddelde geldigheidsduur' van uitgereikte arbeidskaarten te berekenen. Men moet er dus vanuit gaan dat voor iets meer dan 70% van alle uitgereikte arbeidskaarten B de volledige periode van twaalf maanden aangevraagd en toegekend wordt. Terwijl voor de overige (bijna) 30% er zeer diverse tewerkstellingsperiodes zijn, gaande van enkele dagen (bijvoorbeeld voor schouwspelartiesten zoals balletdansers) tot een half jaar (bijvoorbeeld gespecialiseerde techniekers).
4. Artikel 31 van KB 9 juni 1999 stelt dat: "Onder hernieuwing wordt verstaan, het afleveren van een nieuwe arbeidsvergunning en een nieuwe arbeidskaart B, met het oog op een verdere tewerkstelling van dezelfde werknemer in hetzelfde beroep, al dan niet bij dezelfde werkgever (...)." Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen hernieuwingen van arbeidskaarten B voor een tewerkstelling met een maximale duur van twaalf maanden en hernieuwingen voor een tewerkstelling met kortere duur. De huidige applicatie registreert enkel de procedure als zijnde 'eerste aanvraag' of 'hernieuwing'. Daardoor kan, naar analogie van het antwoord op vraag 3, ook hier enkel een benadering gegeven worden.
De meeste categorieën van de arbeidskaart B worden uitgereikt voor de maximale duur van twaalf maanden (zie vraag 3). Voor deze categorieën met een tewerkstelling van één jaar wordt in haast alle gevallen de tewerkstelling via hernieuwing voortgezet door de werkgever.
Bijlage 3 geeft u een overzicht van de uitgereikte arbeidskaarten B opgesplitst in eerste aanvragen en hernieuwingen, waarbij u zicht krijgt op die categorieën met het hoogste aantal hernieuwingen (hooggeschoolden en leidinggevenden).
5. Voor het uitreiken van een arbeidskaart B is het concrete beroep of de specifieke sector geen vereiste voorwaarde – enkel bij de tewerkstelling van langdurig

ingezetenen is één van de 112 specifieke knelpuntenberoepen een noodzakelijk element.

Het beroep of de functie van de buitenlandse werknemer wordt wel geregistreerd op de arbeidskaart B zelf: het is namelijk één van de drie elementen die de geldigheid van de arbeidskaart bepalen (functie, plaats van de tewerkstelling, specifieke werkgever). Maar de concrete functie-inhoud wordt ingevuld door de werkgever, zodat er haast evenveel functies zijn als er arbeidskaarten uitgereikt worden. De huidige wijze van monitoring laat niet toe om een opdeling te maken naar beroep of functie.

Een oplistijning naar sectoren toe kan evenmin gemaakt worden, daar ook dit element irrelevant is voor de uitreiking van de arbeidskaart. De sector van tewerkstelling is bij geen enkele arbeidskaart B een vorm- of inhoudelijke vereiste. In de huidige applicatie wordt dus de sector niet geregistreerd en is er dus geen rapportering of telling mogelijk.

De enige benadering inzake sectoren en beroepen valt af te leiden uit het aantal arbeidskaarten per categorie – daar de categorie enig zicht geeft op de jobs die ermee uitgevoerd worden. Hieronder ziet men het aantal en het percentage aan uitgereikte arbeidskaarten B per categorie voor de jaren 2014, 2015 en 2016:

aantal toegekende arbeidskaarten B	2.0 14		2.0 15		2.0 16	
hooggeschoolden (art.9,6°)	3.438	51,32%	3.899	51,00%	4.598	60,14%
leidinggevenden (art.9,7°)	847	12,64%	893	11,68%	901	11,79%
langdurig ingezetenen (art.9,20°)	455	6,79%	455	5,95%	380	4,97%
au-pair jongeren (art.9,14°)	331	4,94%	353	4,62%	333	4,36%
gespecialiseerde technici (art.9,9°)	161	2,40%	448	5,86%	318	4,16%
andere (buiten categorie)	286	4,27%	265	3,47%	254	3,32%
gezinsherenigers (art.9,16° en art.9,17°)	159	2,37%	193	2,52%	225	2,94%
regularisatie 'duurzame lokale verankering' (KB 7/ 10/ 2009)	572	8,54%	330	4,32%	174	2,28%
beroepssportlui en trainers (art.9,11°)	146	2,18%	168	2,20%	161	2,11%
opleiding (art. 9,18° en art.9,19°)	64	0,96%	129	1,69%	108	1,41%
stagiairs (art.9,5°)	81	1,21%	68	0,89%	74	0,97%
navorsers (art.9,8°)	59	0,88%	66	0,86%	49	0,64%
schouwspelartiesten (art.9,15°)	28	0,42%	32	0,42%	34	0,44%
gasthoogleraren (art.9,8°)	33	0,49%	36	0,47%	32	0,42%
beroepsopleiding (art.9,10°)	5	0,07%	29	0,38%	4	0,05%
nieuwe EU-lidstaat (art.38quater, §1)	8	0,12%	4	0,05%	0	0,00%
nieuw EU in knelpuntberoep (art.38quater, §3)	26	0,39%	16	0,21%	0	0,00%
totaal	6.699	100 %	7.384	100 %	7.645	100 %

Hooggeschoolden en leidinggevenden vormen de belangrijkste categorieën. Hierbij gaat het dus om buitenlanders die in hogere kaderfuncties of hooggeschoolde profielen werken, zoals bv. Indische informatici of Japanse directieleden.

- Overzicht van de meest vastgestelde inbreuken door de afdeling Toezicht en Handhaving van het departement Werk en Sociale Economie:

	2014	2015	2016
Illegaal verblijf en geen arbeidskaart (sanctieniveau 4)	75	74	68
Wettig verblijf maar geen arbeidskaart (sanctieniveau 3)	68	44	65
Andere inbreuken sanctieniveau 4	51	54	65
Andere inbreuken sanctieniveau 3	59	54	67
Totaal	253	226	265

Het tewerkstellen van een werknemer zonder geldig verblijf en zonder geldige arbeidskaart (niveau 4), alsook het tewerkstellen van een werknemer met een geldig verblijf maar zonder geldige arbeidskaart (niveau 3) zijn de meest voorkomende inbreuken.

Volledigheidshalve wordt het totaal aantal andere inbreuken met sanctieniveau 3 en 4 ook meegegeven. Voor de inhoud van deze inbreuken verwijs ik naar art. 175 Sociaal Strafwetboek.

BIJLAGEN

1. Aanvragen arbeidskaart B
2. Weigeringen
3. Eerste aanvragen en Hernieuwingen